

"58. srečanje mladih raziskovalcev Slovenije 2024"

Osnovna šola Janka Padežnika Maribor,
Iztokova 6, 2000 Maribor

MOJA BRALNA ZGODBA

Raziskovalno področje: SLOVENSKI JEZIK ALI KNJIŽEVNOST

(književnost)

RAZISKOVALNA NALOGA

Mentorica:

Andreja Krstić

Avtorici:

Zoja Kovačič

Julija Roškar

Maribor, 2024

"58. srečanje mladih raziskovalcev Slovenije 2024"

Osnovna šola Janka Padežnika Maribor,

Iztokova 6, 2000 Maribor

MOJA BRALNA ZGODBA

Raziskovalno področje: SLOVENSKI JEZIK ALI KNJIŽEVNOST

(književnost)

RAZISKOVALNA NALOGA

Mentorica:

Andreja Krstić

Avtorici:

Zoja Kovačič

Julija Roškar

Maribor, 2024

Povzetek

Najina osebna izkušnja z branjem je takšna, da radi in pogosto bereva. Radi bereva pustolovske in fantazijske knjige, zato naju je zanimalo, kakšne knjige in kako berejo drugi.

Pri svojih sošolcih sva se pozanimali in ugotovili, da jih večina rada bere, vendar ne pogosto, saj večina današnje generacije raje preživi čas na elektronskih napravah. Namen najine naloge je s pomočjo prebrane literature predstaviti, kaj je branje, vrste bralcev, motivacijo za branje in razloge, zakaj brati. Glede na epidemijo covida 19, ko so bile šole zaprte, naju predvsem zanima, v koliko meri so se od takrat spremenile bralne navade, zato bova le-te primerjati pred in med epidemijo in po njej, pri čemer si bova pomagali z anketnim vprašalnikom ter rezultate primerjali z raziskovalno nalogo na to temo iz leta 2019/2020.

Predstavili bova tudi bralni odmor, ki ga kot motivacijo za branje, izvajamo na šoli. Podali bova tudi nekaj dodatnih predlogov, ki bi spodbudili motivacijo za branje in bralne navade v šoli.

Ključne besede: branje, bralne navade, epidemija, bralni odmor

Summary

Our personal experience with reading is that we like to read, and we do it often. We especially like to read fantasy and adventurous books, that is why we were interested in what and how are others experiencing reading.

We questioned our classmates. The results are that most of them like to read, but not so often, because they rather spent time on electronic devices. The purpose of our work is with the help of read literature present what is reading, different types of readers, what is the main motivation to read, and reasons why choose reading. We were really interested in how reading habits changed compared to habits in the time of Covid-19 epidemic, when schools were closed, that is why we will compare those habits. Survey will help us in doing so, we will compare the results with research paper with that same theme from 2019/2020.

We will also present reading break, which is presented in our school as motivation for reading and include some other suggestions that would help to boost the motivation for reading and reading habits in school.

Key words: reading, reading habits, epidemic, reading break

Kazalo vsebine

Povzetek	0
Summary.....	1
1 UVOD	4
1.1 NAMEN IN CILJ RAZISKOVALNE NALOGE.....	4
1.2 HIPOTEZE	4
2 TEORETIČNI DEL	5
2.1 Branje.....	5
2.2 Zakaj brati.....	5
2.3 Vrste bralcev.....	5
2.4 Oblike branja – linearno in nelinearno branje	6
2.4.1 Linearno branje.....	7
2.4.2 Nelinearno branje – branje elektronskih besedil	7
2.5 Motivacija za branje	8
2.6 Bralni odmor kot motivacija za branje	9
3 EMPIRIČNI DEL.....	10
3.1 METODOLOGIJA	10
3.1.1 Metoda proučevanja pisnih virov	10
3.1.2 Metoda anketiranja	10
3.1.4 Metoda analize podatkov in njihova interpretacija.....	10
3.2 REZULTATI IN INTERPRETACIJA.....	11
3.2.1 Rezultati in interpretacija ankete za učence.....	11
3.3 VREDNOTENJE HIPOTEZ IN RAZPRAVA	18
DRUŽBENA ODGOVORNOST.....	21
VIRI IN LITERATURA	23
PRILOGE	24

Kazalo grafov

Graf 1: Spol	11
Graf 2: Razred	11
Graf 3: Ali rad/-a bereš?	12
Graf 4: Priljubljenost branja po spolu	13
Graf 5: Koliko ur na dan posvetiš branju?	15
Graf 6: Koliko časa na dan preživiš z digitalnimi napravami (televizija, računalnik, mobilni telefon ipd.)?	16
Graf 7: V koliki meri meniš, da čas, ki ga preživiš z digitalnimi napravami, vpliva na tvoje banje?	16
Graf 8: Kaj bi te motiviralo, da bi več bral/-a?	17

Kazalo tabel

Tabela 1: Kako pogosto bereš?	13
Tabela 2: Med bralnim odmorom bi mi bilo najbolj všeč, da	17

1 UVOD

1.1 NAMEN IN CILJ RAZISKOVALNE NALOGE

Namen naloge

Z branjem, učenjem branja, razvojem bralca, vplivom branja na vsakdanje življenje, motivacijo za branje itd. se ukvarjajo najrazličnejši strokovnjaki povsod po svetu in na to temo je napisanih veliko strokovnih knjig ter člankov. Sami zelo radi bereva, hkrati pa ugotavljava, da se večina najinih vrstnikov branju izogiba. Prebrali sva tudi raziskovalno nalogo, ki sta jo na podobno temo pred epidemijo covid 19 naredila učenca naše šole, zato naju je zanimalo, ali so se bralne navade učencev v teh letih izboljšale ali ne.

Cilji naloge so:

- s pomočjo prebrane literature predstaviti, kaj je branje, vrste bralcev, razloge ter motivacijo za branje;
- predstaviti, v koliki meri učenci radi berejo, kaj radi berejo, kako raba digitalnih naprav vpliva na branje v primerjavi z bralnimi navadami učencev pred epidemijo covid 19;
- predstaviti bralni odmor za dvig motivacije za branje ter podati predloge za izboljšanje le-tega na naši šoli.

1.2 HIPOTEZE

1. Število učencev, ki radi berejo, se je v primerjavi s šol. l. 2019/2020 znižalo.
2. V primerjavi s šol. l. 2019/2020 večina učencev največ bere knjige za domače branje.
3. Večino učencev bi v primerjavi s šol. l. 2019/2020 k branju motivirala bralna ura.
4. Večini učencev zmanjka časa za branje zaradi časa, ki ga preživijo pred elektronskimi napravami.
5. Večina učencev je mnenja, da jih nič ne bi motiviralo k branju.
6. Večini učencev bi bilo najbolj všeč, da bi med bralnim odmorom učitelj glasno bral knjigo po njihovem izboru.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Branje

Branje je dejavnost dekodiranja zapisanih črk, ki jih pretvorimo v zvočne jezikovne znake, zato učenje branja poteka po točno določenih fazah od t. i. glaskovanja, ki je predpogoj za začetek učenja branja, preko vzpostavljanja asociativne povezave med glasom ter črko in učenja povezovanja glasov v besede ter s tem usvajanja tehnike branja in pisanja, do nadgrajevanja in utrjevanja tehnike branja z urjenjem do avtomatizacije. Šele z avtomatizacijo tehnike branja lahko besedila beremo z razumevanjem, pri tem pa več ne obremenjujemo delovnega spomina s samo tehniko branja. Kovač (2020) navaja, da je uvajanje v branje knjig naporno in je to eden od razlogov, da je mnogim branje odveč, hkrati pa je prav to razlog za branje, saj s pogostim branjem le-tega avtomatiziramo in več delovnega spomina lahko uporabimo za razumevanje prebranega. Ob vprašanju, ali so za to potrebne knjige in ali ni dovolj branje na različnih elektronskih napravah, je odgovor, da za razumevanje potrebujemo bogato in široko besedišče, ki pa ga lahko razvijemo samo ob branju knjig.

2.2 Zakaj brati

Branje ima številne pozitivne lastnosti.

Branje izboljšuje možganske povezave za boljši spomin, pomaga pri sproščanju in odganja stres. Pomaga nam osredotočiti koncentracijo in osredotočenost. Pomaga tudi pri zdravju saj onemogoči demenco. Spodbuja empatijo, saj spodbuja razumevanje in empatijo do drugih ljudi. Poleg tega branje spodbuja otrokov govor, domišljijo, radovednost, vsestranski, intelektualni in čustveni razvoj.

2.3 Vrste bralcev

Branje je kompleksen proces, ki se razlikuje med posamezniki in je odvisen od različnih dejavnikov, vključno z osebnostjo, izobraženostjo, interesom, življenjskim slogom in okoljem. Razumevanje različnih vrst bralcev je ključno za prilagajanje bralnih materialov in spodbujanje bralne kulture.

Strastni bralci: Strastni bralci so posamezniki, ki bralno dejavnost dojemajo kot eno od osrednjih sestavin svojega življenja. Ti bralci so zavzeti in predani svojim bralnim interesom,

ki segajo od literature, filozofije do znanstvenih raziskav. Strastni bralci pogosto preživijo veliko časa v knjižnicah, knjigarne in radi razpravljajo o svojih bralnih izkušnjah z drugimi.

Priložnostni bralci: Priložnostni bralci so tisti, ki berejo le občasno in ob določenih priložnostih, kot so počitnice, potovanja ali dolge vožnje. Ti bralci morda nimajo enake predanosti branju kot strastni bralci, vendar vseeno cenijo in uživajo v branju, kadar imajo čas in priložnost.

Obvezni bralci: Obvezni bralci so tisti, ki berejo predvsem zaradi šolskih ali službenih zahtev. Čeprav lahko nekateri med njimi uživajo v branju, se večina obveznih bralcev sooča z izzivi, povezanimi z motivacijo in zanimanjem za branje, saj je njihovo branje pogosto določeno s strani zunanjih dejavnikov.

Pasivni bralci: Pasivni bralci so posamezniki, ki berejo le redko ali sploh ne. Ti bralci morda nimajo izrazitega interesa za branje ali pa se morda soočajo z ovirami, kot so težave z branjem, pomanjkanje časa ali pomanjkanje motivacije.

Kritični bralci: Kritični bralci so tisti, ki bralni material ocenjujejo, analizirajo in kritično preučujejo. Ti bralci so pozorni na kakovost besedila, avtorjevo namero in uporabljene argumente. Kritični bralci pogosto preučujejo različna mnenja in perspektive ter se zavzemajo za širše razumevanje obravnavanih tem (Open AI, 2024).

Raznolikost med vrstami bralcev ponuja izzive in priložnosti za spodbujanje branja v družbi. Razumevanje potreb in interesov različnih vrst bralcev je ključno za oblikovanje ustreznih bralnih programov, vsebin in pristopov, ki bodo spodbudili bralno aktivnost in razvoj bralne kulture. Pomembno je tudi, da se zavedamo, da posamezniki lahko prehajajo med različnimi vrstami bralcev v različnih obdobjih svojega življenja, zato je nenehno spodbujanje branja in razvoj bralnih veščin pomembno za vse.

2.4 Oblike branja – linearno in nelinearno branje

Med vrstami bralcev in bralnimi zmožnostmi posameznih bralcev so vedno obstajale razlike. 21. stoletje pa je z hitrim razvojem informacijskih tehnologij ter spleta v naša življenja poleg tiskanih besedil prineslo nove oblike le-teh ter nove načine sporazumevanja, kar je doprineslo tudi h korenitim spremembam v sprejemanju ter prebiranju različnih besedil ter knjig. Posledica

razvoja prinaša nove oblike besedil ter vedno večje razlike med bralci ter bralnimi zmožnosti le-teh.

Poleg tradicionalnih linearnih oblik branja je potrebno razviti tudi nove nelinearne načine branja oz. procesiranja besedil.

2.4.1 Linearno branje

Tradicionalno ali linearno branje je branje natisnjene (tiskanega) besedila, ki v nespremenjeni obliki ostaja dostopno za vse bralce v natančno taki ureditvi, kot si jo je zamislil in jo je zapisal avtor. K besedilu se lahko vračamo vedno znova, iščemo pomen in razmišljamo o prebranem. Tiskano besedilo bralca sili, da sledi besedilu v točno takem vrstnem redu, kot ga je (predhodno) določil avtor, k natančnemu branju posameznih delov, k iskanju globljih pomenov (odvisno od bralčevih sposobnosti), ki se razkrivajo v linearni urejenosti zgradbe. Sledenje linearno urejeni pripovedi, ki ne spodbuja preskakovanja posameznih delov, vzpostavlja pri branju disciplino, širimo besedni zaklad, se vživljamo v prebrano in razvijamo svoje kognitivne sposobnosti ter empatijo.

2.4.2 Nelinearno branje – branje elektronskih besedil

Mladim je uporaba digitalnih oblik besedil sicer vsakodnevna realnost, hkrati enako velja tudi za starejšo populacijo, k čemur je pripomogel hiter razvoj elektronskih naprav ter svetovnega spleta. S tem se je spremenilo tudi branje. Besedila so nam na voljo kadarkoli in kjerkoli, v poplavi najrazličnejših informacij večino časa beremo s preletavanjem.

Meta Grosman (2009) pojasnjuje, da je osnovna oblika elektronskega besedila nadbesedilo oz. hipertekst (v angl. *hypertext*), kot ga vidimo na zaslonu računalnika, bralcu skupaj z različnimi vizualnimi gradivi ponuja kose besedil, ki so sestavljeni iz besed in so lahko segmenti različnih oblik pripovedi, opisov ali razne uokvirjene rabe besed, brez vnaprej določenega zaporedja posameznih sestavin. Angleško oznako za te kose/sestavine iz besed na računalniškem zaslonu *node* slovenimo z izrazom vozlišče.

Druga pomembna značilnost nadbesedil pa so številne možnosti povezav ali linkov (v angl. *link*), s katerimi bralec sam povezuje ponujene besedne segmente med seboj z drugimi sestavinami glede na lastno zanimanje. S tem oblikuje lastno bralno izkušnjo. Ob elektronskem besedilu pa ima bralec možnost izbirati tudi med bogatim slikovnim gradivom, grafičnimi prikazi, številkami, avdio in video sestavinami (Grosman, 2009, str. 23).

Hkrati pa se v založništvu pojavljajo tako imenovane hibridne knjige, za katere v angleščini uporabljajo novo oznako 'vook', ki je sestavljena iz prve črke za video in klasične oznake knjige (*book* tako postane *vook*). Hibridna knjiga združuje besedno pripoved z video pripovedjo oz. prikazom delov pripovedi ali demonstracijo raznih postopkov. Zanj se odloča vse več pisateljev, ki so pred tem objavljali raznovrstne tiskane romane. Te 'knjige' je mogoče brati tako na elektronskih bralnikih kot tudi na nekaterih vrstah zapletenejših mobilnih telefonov. Ugledne založniške hiše pa pričakujejo, da bo ta posebna oblika 'multimedijskega hibrida' pritegnila bralce, ki si že dolgo želijo novosti in različnih doživetij (Grosman, 2009, str. 25–26).

Medtem ko so številni kritiki prepričani, da književnost v taki obliki lahko pritegne več bralcev kot tradicionalne oblike pripovedi brez vizualne podpore, se drugi sprašujejo, ali taka besedila povzročajo nazadovanje branja in od bralcev pričakujejo manj zahtevno raven bralne zmožnosti. Čeprav so odgovori na ta vprašanja še vedno sporni, število raznih oblik hibridnih knjig hitro raste (Grosman, 2009, str. 26).

2.5 Motivacija za branje

Bralna motivacija ali bralna zavzetost je želja po branju, ki jo spodbujajo različni motivacijski dejavniki. Poleg pojma bralna motivacija se v sodobni strokovni literaturi pojavlja tudi kot pojem bralna zavzetost. (Peklaj, 2006, str. 7). Bralna motivacija dodaja branju različnih vsebin smisel in hkrati spodbuja posameznika, da pri branju vztraja in izkušnjo branja želi ponoviti.

Med glavne dejavnike, ki spodbujajo k branju uvrščamo bralčev interes za branje, njegov odnos do branje in njegovo vrednotenje do različnih bralnih aktivnostih. Bralno zavzet bralec notranje motiviran, gradi in povezuje znanje s pomočjo širjenja pojmov in sodelovanje z drugimi. (Peklaj, 2006, str. 7).

Poznamo zunanjo in notranjo motivacijo.

Zunanja motivacija je priznanje ali užitek v prejemanju dobrih ocen, branje za ocene, tekmovalnost. K zunanji motivaciji spadajo kratkoročni cilji, redkejše branje in slabša pismenost.

Notranja motivacija je kompetentnost, interes, zatopljenost v branje in prepričanje o pomembnosti branja. K notranji motivaciji spadajo dolgoročni cilji, pogostejše branje in boljša pismenost.

Tisti, ki imajo večjo bralno motivacijo imajo boljšo tehniko za branje. (Peklaj, 2006)

2.6 Bralni odmor kot motivacija za branje

Zaradi opažanj učiteljev, da učenci vedno manj berejo in imajo posledično tudi slabši besedni zaklad ter v skladu s priporočili Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS v sodelovanju z Javno agencijo za knjigo RS, ki od šolskega leta 2014/2015 izvaja projekt Medgeneracijsko branje mladinskih knjig (kratko: MG branje), smo se v šolskem letu 2022/2023 odločili, da bomo poleg 15-minutnega rekreativnega odmora uvedli 15-minutni bralni odmor, ki ga izvajamo v okviru razširjenega programa vsako sredo. Poimenovali smo ga Sredine bralne minute.

Način izvajanja sredin bralnih minut

Vsak učenec bere svoje besedilo (poljubno knjigo, revijo, časopis ...), hkrati z učenci bere tudi učitelj (zgledi vlečejo), branje je načeloma tiho. Učitelj se lahko odloči, da bo kakšno zanimivo knjigo bral na glas vsem učencem. Učenci in učitelj lahko berejo kjer koli (v razredu, na hodniku, tudi zunaj ob primernem vremenu). Bere se lahko vseh 15 min ali pa 10 in morda zadnjih 5 učitelj pozove koga, da s sošolci podeli, kar je prebral (vprašanja za pomoč: Čemu si izbral to besedilo? Kaj te je najbolj presenetilo? Komu bi besedilo priporočal? ...).

3 EMPIRIČNI DEL

3.1 METODOLOGIJA

Uporabili sva naslednje metode dela:

1. metodo proučevanja pisnih virov
2. metodo anketiranja
3. metodo primerjanja rezultatov
4. analizo podatkov in njihovo interpretacijo

3.1.1 Metoda proučevanja pisnih virov

Literaturo sva najprej iskali v šolski knjižnici in mariborski knjižnici ter na spletu. Hkrati sva si pri iskanju spletnih virov pomagali tudi s postavljanjem vprašanj AI, in sicer sva uporabili CHAT w/ GPT-4. Odgovore sva preverili na ustreznih spletnih straneh in v pisnih virih. Nato sva vse zbrano prebrali, se pogovorili ter pisno povzeli ugotovitve.

3.1.2 Metoda anketiranja

Anketirali sva učence od 6. do 9. razreda, in sicer sva anketiranje izvedli od 18. 12. do 22. 12. 2023. Med učence sva razdelili 141 anketnih vprašalnikov. Anketa je sestavljena iz 22 vprašanj, ki na podlagi raziskovalnega problema vsebuje vprašanja zaprtega tipa in polodprtega tipa. Razen spola in razreda nisva zahtevali osebnih podatkov, torej je bila anketa anonimna.

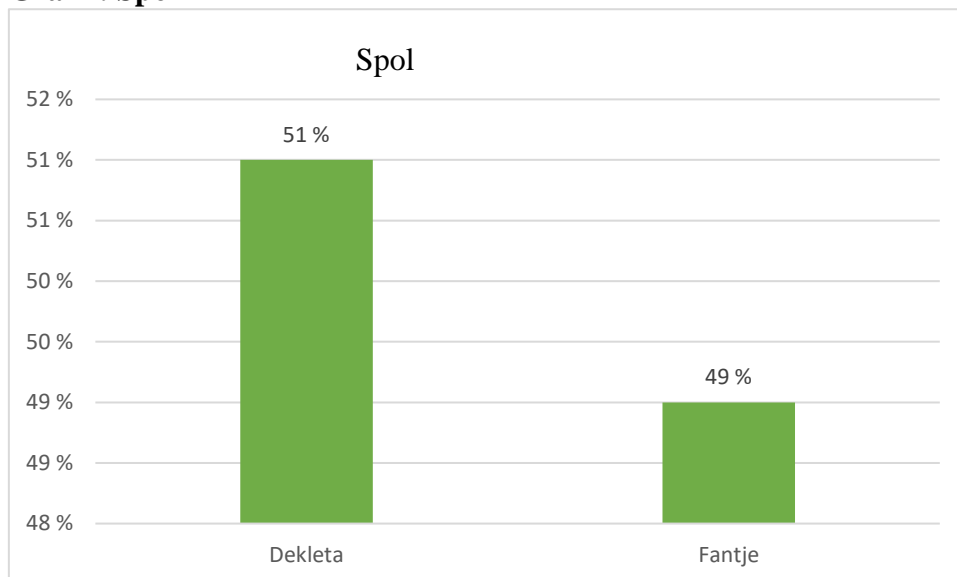
3.1.4 Metoda analize podatkov in njihova interpretacija

Zbrane anketne vprašalnike sva pregledali in analizirali, podatke sva nato uredili v tabele in grafe, pri čemer sva uporabljali osebni računalnik in program Microsoft Word in Microsoft Excel. Interpretirali sva dobljene podatke in podali ugotovitve. V poglavje Rezultati in interpretacija sva vključili samo tiste grafe in tabele, ki so bili pomembni za cilje raziskovalne naloge, ostale sva vključili v priloge. V tem poglavju sva prikazali tudi primerjavo rezultatov ankete s podatki iz šol. l. 2019/2020.

3.2 REZULTATI IN INTERPRETACIJA

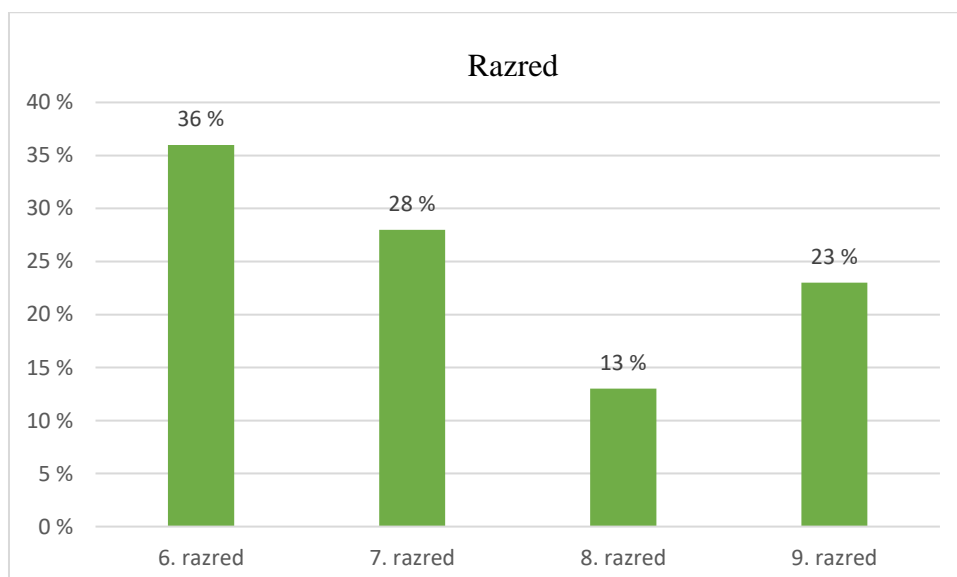
3.2.1 Rezultati in interpretacija ankete za učence

Graf 1: Spol

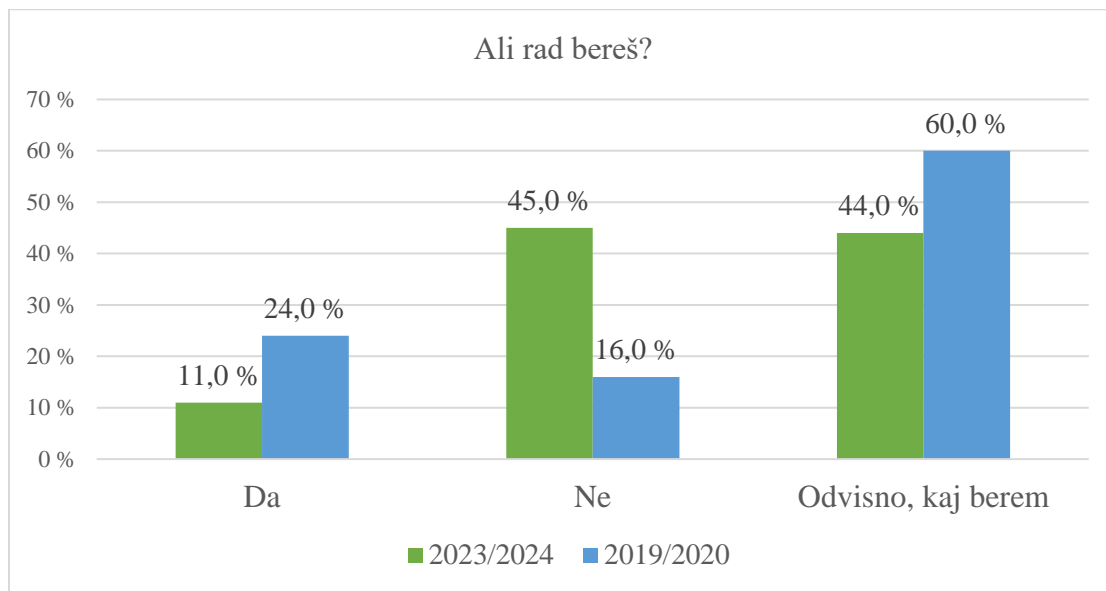
Anketirali sva 141 učencev, od tega 72 (51 %) deklet in 69 (49 %) fantov.

Graf 2: Razred

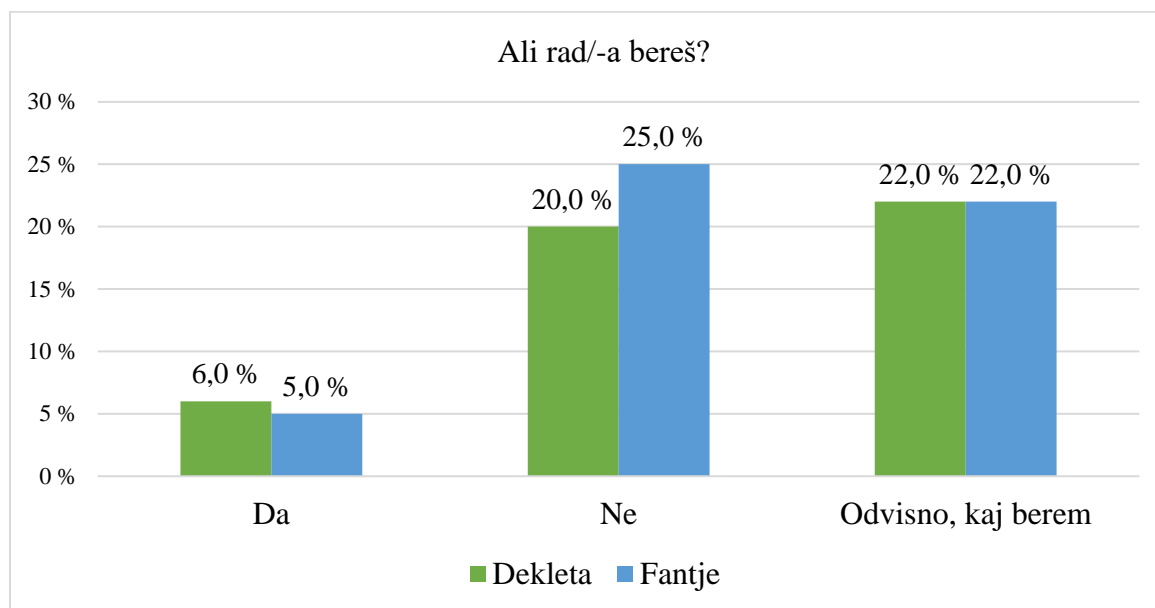
Anketirali sva učence od šestega do devetega razreda. Od tega je bilo 36 % anketirancev šestega razreda, 28 % anketirancev sedmega razreda, 13 % anketirancev osmega razreda in 23 % anketirancev devetega razreda.

Graf 3: Ali rad/-a bereš?

V šolskem letu 2023/2024 11 % anketirancev rado bere. 45 % anketirancev ne radi berejo. 44 % anketirancev bere, vendar je branje odvisno od tega, kaj berejo.

V primerjavi s šol. l. 2019/2020 se je za 13 % znižalo število anketirancev, ki radi berejo. Število anketirancev, ki ne radi berejo, se je zvišalo za 29 %. Za 16 % se je znižal odstotek tistih, ki berejo, vendar je njihovo branje odvisno od tega, kaj berejo.

Graf 4: Priljubljenost branja po spolu

Po spolu ni večje razlike med fanti in dekleti, ki radi berejo, saj rado bere 6 % deklet in 5 % fantov, 20 % deklet ter 25 % fantov ne bere rado, nobene razlike pa ni med spoloma pri tistih, ki berejo, vendar je njihovo branje odvisno od tega, kaj berejo, oboje znaša 22 %.

Tabela 1: Kako pogosto bereš?

Podvprašanja	2023/ 2024	2019/ 2020	2023/ 2024	2019/ 2020	2023/ 2024	2019/ 2020
	Pogosto	Pogosto	Redko	Redko	Nikoli	Nikoli
Pesmi	31 (23 %)	14 (10 %)	69 (50 %)	85 (62 %)	36 (27 %)	38 (28 %)
Dramska besedila	15 (11 %)	16 (12 %)	76 (56 %)	63 (46 %)	44 (33 %)	58 (42 %)
Pripovedna (prozna besedila)	27 (20 %)	34 (25 %)	62 (47 %)	56 (41 %)	44 (33 %)	47 (34 %)
Strokovno literaturo (npr. enciklopedije ...)	9 (6 %)	21 (15 %)	43 (34 %)	56 (41 %)	76 (60 %)	60 (44 %)
Revije za najstnike	15 (12 %)	36 (26 %)	55 (45 %)	48 (35 %)	52 (43 %)	53 (39 %)
Časopise	15 (11 %)	11 (8 %)	48 (36 %)	45 (33 %)	71 (53 %)	81 (59 %)
Knjige za domače branje	53 (41 %)	63 (46 %)	51 (39 %)	52 (38 %)	26 (20 %)	22 (16 %)
Poljudnoznanstvene revije	21 (18 %)	0	41 (35 %)	0	56 (47 %)	0
Drugo (dopiši)	0	40 (29 %)	0	41 (30 %)	0	56 (41 %)

V šolskem letu 2019/2020 je 10 % anketirancev pesmi bralo pogosto, 62 % anketirancev redko in 28 % anketirancev nikoli. V šol. l. 2023/2024 23% anketirancev pogosto bere pesmi. 50 % anketirancev redko bere pesmi. 27 % anketirancev ne bere pesmi. Primerjava rezultatov kaže, da se je za 13 % povečalo število tistih, ki pogosto berejo pesmi.

V šolskem letu 2019/2020 je 12 % anketirancev pogosto bralo dramska besedila, 46 % anketirancev redko in 42 % anketirancev nikoli ni bralo dramskih besedil. Rezultati ankete za šol. l. 2023/2024 kažejo, da 11 % anketirancev pogosto bere dramska besedila pogosto. 56 % anketirancev bere dramska besedila redko. 33 % anketirancev nikoli ne bere dramskih besedil.

V šolskem letu 2019/2020 je 25 % anketirancev pogosto bralo pripovedna besedila, 41% anketirancev redko, 34 % anketirancev nikoli. V šol. l. 2023/2024 20 % anketirancev pogosto bere pripovedna besedila. 47 % anketirancev redko bere pripovedna besedila. 33 % anketirancev ne bere pripovednih besedil.

V šolskem letu 2019/2020 je 15 % anketirancev pogosto bralo strokovno literaturo, 41 % anketirancev je le redko bralo strokovno literaturo, 44 % anketirancev je ni bralo nikoli. Rezultati ankete za šol. l. 2023/2024 kažejo, da 6 % anketirancev pogosto bere strokovno literaturo. 34 % anketirancev bere strokovno literaturo redko. 60 % anketirancev ne bere strokovne literature .

V šolskem letu 2019/2020 je 26 % anketirancev revije za najstnike pogosto bralo, 35 % anketirancev redko, 39% anketirancev nikoli. Rezultati ankete za šol. l. 2023/2024 kažejo, da 12 % anketirancev pogosto bere revije za najstnike. 45 % anketirancev redko bere revije za najstnike. 43 % anketirancev ne bere revij za najstnike

V šolskem letu 2019/2020 je 8 % anketirancev pogosto bralo časopise, 33 % anketirancev redko, 59 % anketirancev nikoli. V šol. l. 2023/2024 11 % anketirancev pogosto bere časopise. 36 % anketirancev redko in 53 % anketirancev ne bere časopisov.

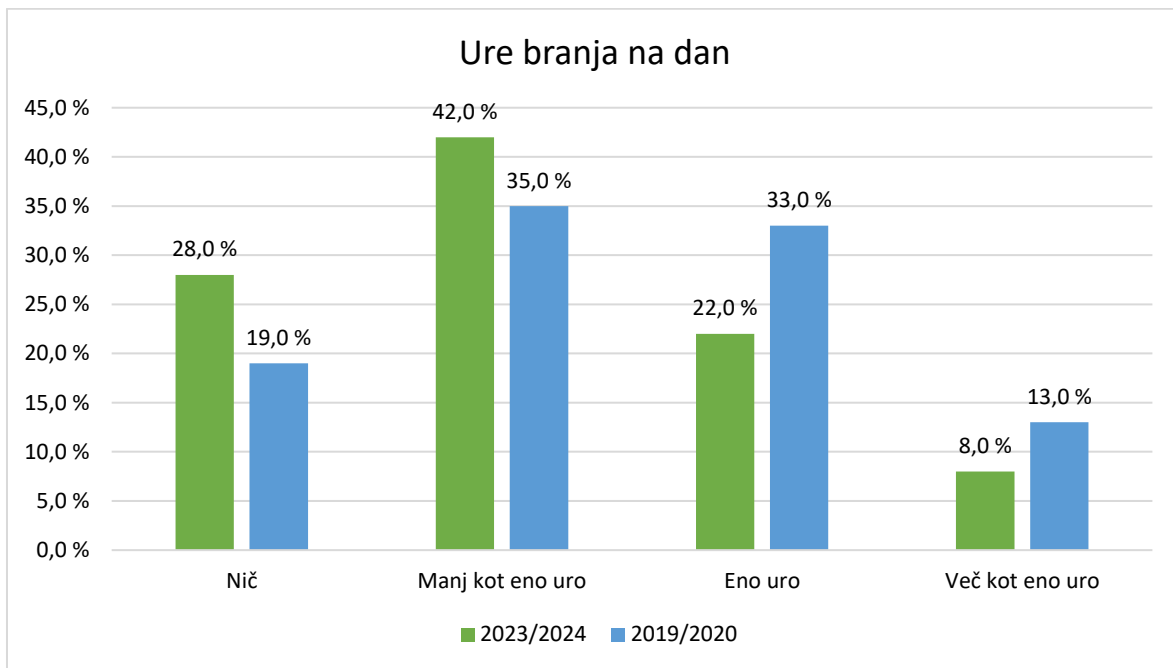
V šolskem letu 2019/2020 je knjige za domače branje pogosto bralo 46 % anketirancev, 38 % anketirancev redko in 16 % anketirancev nikoli. V šol. l. 2023/2024 41 % anketirancev pogosto bere knjige za domače branje. 39 % anketirancev redko bere knjige za domače branje. 20 % anketirancev ne bere knjig za domače branje.

V šol. l. 2023/2024 18 % anketirancev pogosto bere poljudnoznanstvene revije. 35 % anketirancev redko bere poljudnoznanstvene revije. 47 % anketirancev ne bere

poljudnoznanstvenih revij. Za šol. l. 2019/2020 nimava podatkov, saj anketa ni vsebovala tega podvprašanja.

V šolskem letu 2019/2020 je 29 % anketirancev pogosto bralo drugo, 30 % anketirancev drugo bere redko. 41 % anketirancev ne bere drugega. Kaj točno berejo, nimava podatka, saj noben anketiranec ni zapisal, kaj bere. Za šol. l. 2023/2024 nimava podatka, saj nihče od anketirancev na to podvprašanje ni napisal odgovora.

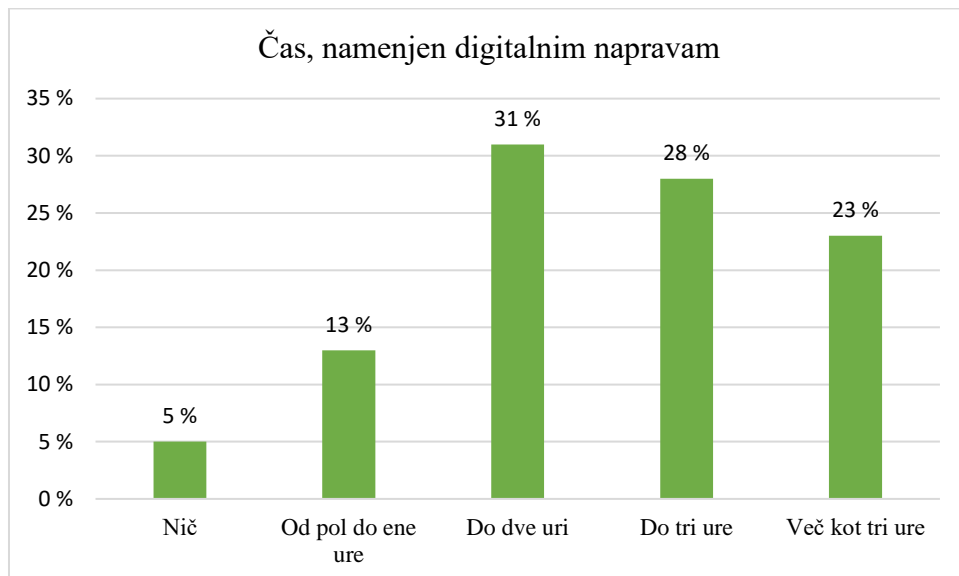
Graf 5: Koliko ur na dan posvetiš branju?

28 % anketirancev na dan ne posveti nobenega časa branju. 42 % anketirancev na dan posveti branju manj kot eno uro. 22 % anketirancev posveti branju eno uro. 8 % anketirancev na dan branju posveti več kot eno uro.

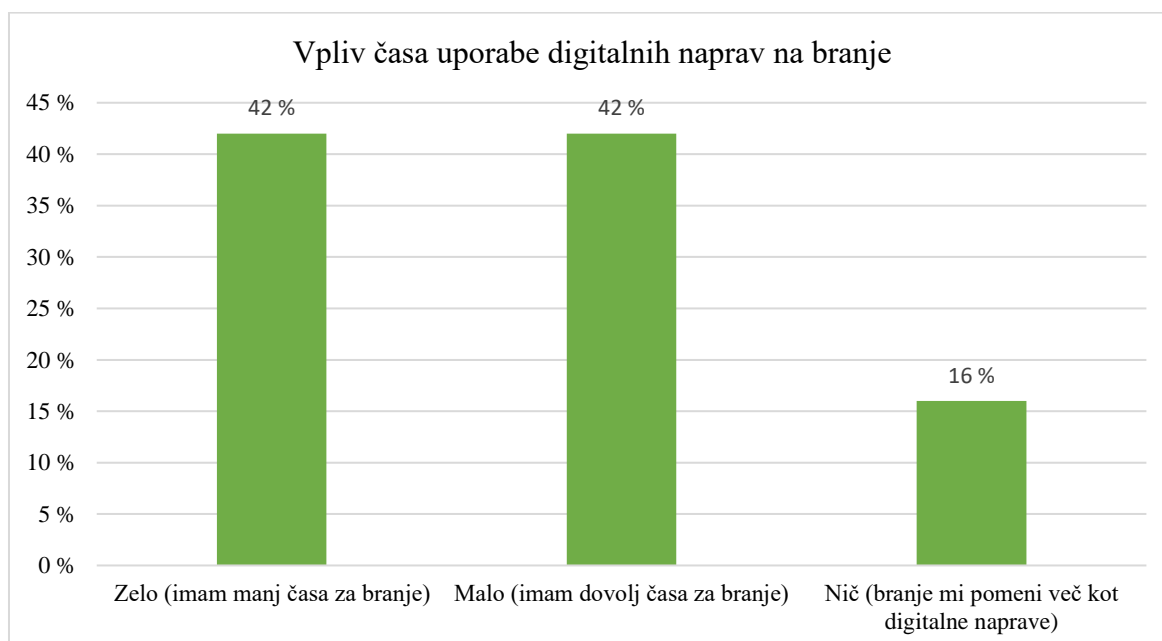
V primerjavi s šol. l. 2019/2020 se je za 11 % zvišalo število anketirancev, ki na dan branju ne posvečajo nobenega časa. Za 7 % se je zvišalo število anketirancev, ki branju na dan posvetijo manj kot eno uro. Znižal se je odstotek tistih, ki branju posvetijo eno uro in znižal se je odstotek tistih, ki berejo več kot eno uro na dan.

Graf 6: Koliko časa na dan preživiš z digitalnimi napravami (televizija, računalnik, mobilni telefon ipd.)?

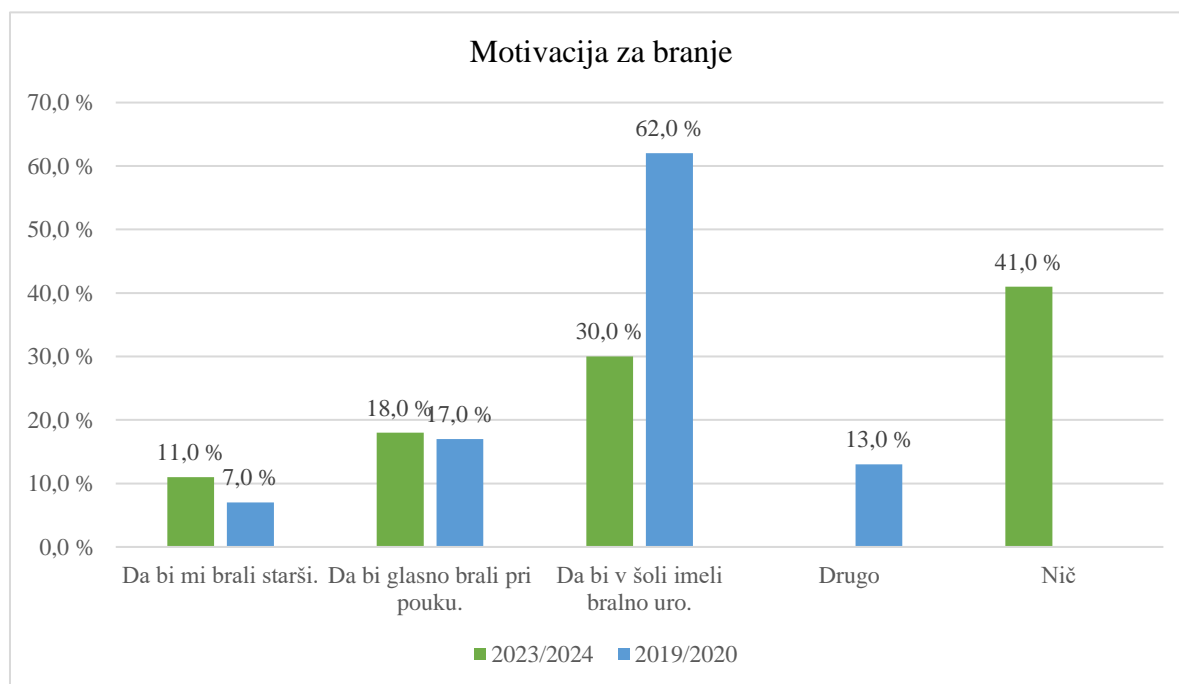
5 % anketirancev ne posveča časa digitalnim napravam na dan. 13 % anketirancev digitalnim napravam nameni od pol do ene ure na dan. 31 % anketirancev digitalnim napravam posveti do dve uri na dan. 28 % anketirancev digitalnim napravam posveti do tri ure na dan. 23 % anketirancev posveti čas digitalnim napravam več kot tri ure na dan.

Graf 7: V koliki meri meniš, da čas, ki ga preživiš z digitalnimi napravami, vpliva na tvoje branje?

42 % anketirancev meni, da digitalne naprave zelo vplivajo na branje in imajo zaradi časa, ki ga preživijo z le-temi, posledično manj časa za branje, 42 % anketirancev meni, da ima z uporabo digitalnih naprav dovolj časa tudi za branje. 16 % anketirancev meni, da jim branje pomeni več kot digitalne naprave.

Graf 8: Kaj bi te motiviralo, da bi več bral/-a?

11 % anketirancev bi k branju motiviralo, da bi jim brali starši. 18 % anketirancev bi k branju motiviralo, da bi glasno brali pri pouku. 30 % anketirancev bi k branju motiviralo, da bi v šoli imeli bralno uro. 41 % anketirancev k branju ne bi motiviralo nič.

V primerjavi s šol. l. 2019/2020 se je zvišal odstotek tistih, ki bi jih k branju motiviralo glasno branje staršev. Zvišal se je tudi odstotek tistih, ki bi jih k branju motiviralo glasno branje pri pouku. Znižal se je odstotek tistih, ki bi jih k branju motivirala bralna ura.

Tabela 2 Med bralnim odmorom bi mi bilo najbolj všeč, da

	DA	NE
bi učitelj bi glasno bral knjigo po našem izboru.	60 (63 %)	81 (37 %)

bi vsi brali isto knjigo.	17 (12 %)	124 (88 %)
bi imeli v učilnici več mladinski revij.	64 (45 %)	77 (55 %)
bi imeli v učilnici več poljudnoznanstvenih revij.	45 (40 %)	96 (60 %)
bi imeli v učilnici več enciklopedij.	37 (26 %)	104 (74 %)
bi imeli v učilnici več časopisov.	28 (20 %)	113 (80 %)
bi imeli v učilnici več stripov.	80 (56 %)	61 (44 %)
drugo (dopiši)	0	0

63 % anketirancev bi bilo všeč, da bi učitelj med bralnim odmorom glasno bral knjigo po njihovi izbiri. 37 % anketirancev to ne bi bilo všeč. 12 % anketirancev bi bilo všeč, če bi vsi brali isto knjigo. 88 % anketirancev to ne bi bilo všeč. 45 % anketirancev bi bilo všeč, da bi v učilnici več revij, medtem ko 55 % anketirancev to ne bi bilo všeč. 40 % anketirancev bi bilo všeč, da bi imeli v učilnici več poljudnoznanstvenih revij, 60 % to ne bi bilo všeč. 26 % anketirancev bi bilo všeč, da bi v učilnici imeli več enciklopedij, 74 % anketirancev to ne bi bilo všeč. 20 % anketirancev bi bilo med bralnim odmorom najbolj všeč, če bi imeli v učilnici več časopisov. 80 % anketirancev to ne bi bilo všeč. 56 % anketirancev bi bilo najbolj všeč, da bi med bralnim odmorom imeli na voljo več stripov, medtem ko 44 % to ne bi bilo všeč. Na zadnjo postavko nisva dobili nobenega odgovora.

3.3 VREDNOTENJE HIPOTEZ IN RAZPRAVA

Hipoteza 1: Število učencev, ki radi berejo, se je v primerjavi s šol. l. 2019/2020 znižalo.

Hipotezo lahko potrdiva, saj rezultati kažejo, da se je v primerjavi s šol. l. 2019/2020 za 13 % znižalo število anketirancev, ki radi berejo. Odstotek tistih, ki ne berejo radi, je glede na šol. l. 2019/2020 se je zvišal za 29 %, za 16 % pa se je znižalo število učencev, ki sicer berejo, vendar je branje odvisno od tega, kaj berejo. Iz grafa 4 je razvidno, da po spolu ni večje razlike v priljubljenosti branja med fanti in dekleti, saj je razlika med dekleti in fanti, ki radi berejo, le 1 %, razlika med tistimi, ki ne berejo radi, 5 % med dekleti ter fanti, nobene razlike pa ni med spoloma pri tistih, ki berejo, vendar je njihovo branje odvisno od tega, kaj berejo, za oba spola znaša rezultat ankete 22 %.

Hipoteza 2: V primerjavi s šol. l. 2019/2020 večina učencev največ bere knjige za domače branje.

Glede na rezultate, kaj učenci najpogosteje berejo v šol. l. 2023/2024, prevladujejo knjige za domače branje, sledijo jim pesmi in pripovedna besedila ter poljudnoznanstvene revije, nato revije za najstnike, dramska besedila in časopisi, najmanj berejo strokovno literaturo.

V primerjavi s šol. l. 2019/2020 je odstotek tistih, ki pogosto berejo knjige za domače branje za 5 % višji, zato lahko hipotezo potrdimo. Še vedno pa je dokaj visok odstotek tistih, ki redko berejo ali sploh ne berejo knjig za domače branje.

V primerjavi s šol. l. 2019/2020 je višji odstotek tistih, ki pogosto berejo pesmi (13 %). Razlika v odstotkih v ostalih kategorijah pogostosti branja je od 1 do 10 %.

Hipoteza 3: Večino učencev bi v primerjavi s šol. l. 2019/2020 k branju motivirala bralna ura.

V šol. l. 2023/2024 je iz rezultatov razviden najnižji odstotek tistih anketirancev, ki bi jih k branju motiviralo branje staršev in najvišji odstotek tistih, ki jih k branju ne bi motiviralo nič.

V primerjavi s šol. l. 2019/2020 se je zvišal odstotek tistih, ki bi jih k branju motiviralo glasno branje staršev. Zvišal se je tudi odstotek tistih, ki bi jih k branju motiviralo glasno branje pri pouku. Znižal se je odstotek tistih, ki bi jih k branju motivirala bralna ura, zato lahko hipotezo ovržemo.

Hipoteza 4: Večini učencev zmanjka časa za branje zaradi časa, ki ga preživijo pred elektronskimi napravami.

Hipoteze ne moreva ne potrditi ne ovreči, saj rezultati kažejo, da je odstotek tistih, ki menijo, da digitalne naprave zelo vplivajo na branje, in imajo zaradi časa, ki ga preživijo z le-timi posledično manj časa za branje, in odstotek tistih anketirancev, ki menijo, da imajo kljub času uporabe digitalnih naprav dovolj časa tudi za branje, enak. Če primerjamo rezultate, koliko časa učenci preživijo z uporabo digitalnih naprav in koliko časa namenijo branju, lahko ugotovimo, da je odstotek tistih, pri katerih se čas uporabe digitalnih naprav giblje med dvema in več urami, višji (skupaj 69 %), kot odstotek tistih, ki berejo eno ali več kot eno uro na dan (skupaj 30 %),

hkrati pa se je v primerjavi s šol. l. 2019/2020 za 11 % zvišalo število tistih učencev, ki na dan branju ne posvečajo nobenega časa.

Hipoteza 5: Večina učencev je mnenja, da jih nič ne bi motiviralo k branju.

Hipotezo lahko potrdiva, saj so rezultati pokazali, da je najvišji odstotek tistih učencev, ki jih k branju ne bi nič motiviralo. V primerjavi s šol. l. 2019/2020 se je zvišal odstotek tistih, ki bi jih k branju motiviralo glasno branje staršev. Zvišal se je tudi odstotek tistih, ki bi jih k branju motiviralo glasno branje pri pouku. Znižal se je odstotek tistih, ki bi jih k branju motivirala bralna ura.

Hipoteza 6: Večini učencev bi bilo najbolj všeč, da bi med bralnim odmorom učitelj glasno bral knjigo po njihovem izboru.

Več kot polovici anketirancev (63 %) bi bilo všeč, da bi učitelj med bralnim odmorom glasno bral knjigo po njihovi izbiri, zato lahko hipotezo potrdiva.

Sledi odstotek tistih, ki si v učilnici želijo več stripov (56 %) in revij za najstnike (45 %), poljudnoznanstvenih revij (40 %), enciklopedij (26 %) in najmanjše število učencev si med bralnim odmorom želi več časopisov (20 %).

Največ anketirancem ne bi bilo všeč, da bi vsi brali isto knjigo in da bi v učilnici imeli več časopisov.

4 ZAKLJUČEK

Najino raziskovanje je bilo zelo postopno. V šolski knjižnici in na spletu sva najprej poiskali literaturo, pozorno sva prebrali raziskovalno nalogo najinih predhodnikov, nato pa sva se osredotočili na anketiranje učencev šestega, sedmega, osmega in devetega razreda. Pregledali sva ankete in potrdili nekatere hipoteze, kot so število učencev, ki radi berejo, se je v primerjavi s šolskim letom 2019/2020 znižalo, večine učencev ne bi v primerjavi s šolskim letom 2019/2020 k branju motiviralo nič, večini učencev zmanjka časa za branje zaradi časa, ki ga preživijo pred elektronskimi napravami, večina učencev je mnenja, da jih nič ne bi motiviralo k branju, večini učencev bi bilo najbolj všeč, da bi med bralnim odmorom učitelj glasno bral knjige po njihovem izboru.

V zaključku najine raziskovalne naloge sva ugotovili, da je branje ključna dejavnost za razvoj posameznika in družbe kot celote. Eden od ključnih izzivov, ki sva jih zaznali v najini raziskovalni nalogi, je pomanjkanje interesa za branje, ki ga deloma povzročajo sodobne tehnologije, predvsem pametni telefoni. Uporaba teh naprav odvrta pozornost bralcev od knjig in drugih pisnih virov, saj ponujajo hitrejšo, a manj poglobljeno obliko branja. To pomanjkanje zanimanja za branje lahko dolgoročno negativno vpliva na naše intelektualne sposobnosti, kreativnost ter sposobnost empatije in razumevanja kompleksnih vprašanj.

Zato je ključno, da sprejmemo ukrepe za spodbujanje branja in omejevanje negativnih vplivov tehnologije na naše bralne navade. To lahko dosežemo s promocijo knjig, ustvarjanjem privlačnih bralnih okolij ter z vzpostavljanjem vzgojnih pristopov, ki spodbujajo bralno kulturo že v zgodnjem otroštvu. Hkrati pa je pomembno, da se zavedamo in izkoristimo tudi prednosti tehnologije pri dostopnosti in širjenju knjižničnega gradiva ter literarnih vsebin.

V sklepnem delu naše naloge poudarjava, da je branje več kot le preprosta dejavnost; je ključni element izobraževanja, kritičnega razmišljanja in razvoja osebnosti. Zato je nujno, da kot posamezniki in družba kot celota negujemo in spodbujamo bralne navade, saj le tako lahko gradimo bolj informirano, ustvarjalno in empatično družbo v prihodnosti.

DRUŽBENA ODGOVORNOST

Iz rezultatov najine raziskovalne naloge sklepava, da veliko učencev več časa preživi za elektronskimi napravami kot pri branju knjig in drugih tiskanih besedil v kakršni koli obliki, k čemur je doprineslo tudi dolgotrajno izobraževanje na daljavo v času epidemije covid 19, ko je izostalo glasno branje pri pouku in je bila izposoja knjig v knjižnicah omejena. Generacija učencev, ki v tem šolskem letu obiskuje 6. razred, je bila takrat bila v fazi zaključka opismenjevanja ter urjenja tehnike branje ter naj bi razvijala branje z razumevanjem.

Nemogoče je ne brati, saj beremo vsakodnevno, se pa branje razlikuje od branja. Branje daljših tiskanih besedil od učencev zahteva zbranost in miselni napor v primerjavi z branjem elektronskih besedil na spletu, ki je pripeljalo do novega načina branja s preletavanjem, kar je sicer odlična tehnika za hitro iskanje podatkov, vendar ne more nadomestiti vživetega in/ali globokega branja, s katerim razvijamo svoj intelektualni in čustveni del osebnosti. Zato je prav, da tako starši kot učitelji motivirajo in razvijajo bralne navade učencev in otrok.

Namen najine naloge je, da ozaveštviva učence, da je z branjem izboljšujejo svoj besedni zaklad, razvijajo domišljijo, pridobivajo trdnejše znanje, da bodo lažje ubesedili svoje ideje in znali kritično presojati informacije na spletu.

Učitelje in vodstvo šole bova seznanili s predlogi za izboljšavo bralnega odmora.

VIRI IN LITERATURA

Grosman, M. (2009). Otrok in knjiga: revija za vprašanja mladinske književnosti, književne vzgoje in s knjigo povezanih medijev. (Letn. 36, št. 75, 2009, str. 21–34).

Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si: <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-HAENJ9T0>

Grosman, M. (1997). Zakaj je bralna sposobnost skrb nas vseh. **Branje - skrb vseh**. Bralno društvo Slovenije. Strokovno posvetovanje. Ljubljana: Bralno društvo Slovenije, 1998.

Kovač, M. (2020). **Berem, da se poberem: 10 razlogov za branje knjig v digitalnih časih**. Ljubljana: Mladinska knjiga.

Muršec J., Skamlec Z. (2020). Kdor bere, živi tisoč življenj, kdor ne bere, živi samo eno. R. R. Martin, Branje knjig v osnovni šoli. [Raziskovalna naloga, ZPM Maribor]. ZPM Maribor. Raziskovalne naloge <https://zpm-mb.si/wp-content/uploads/2020/07/O%C5%A0Knji%C5%BEevnostBranjeknjigv osnovni%C5%A1oli.pdf>

Pečjak, S., Opredelitev in prvine bralne motivacije (2006) v Pečjak, S., Bucik N., Gradišar A. in Peklaj C. (2006). **Bralna motivacija v šoli: merjenje in razvijanje**. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

OpenAI. (2024). CopilotGPT-4 (20. januar). [Generirano besedilo na vprašanje o branju, bralni motivaciji, vrstah branja, zakaj brati, Priloga 2]

PRILOGE

PRILOGA 1

ANKETA ZA UČENCE

Dragi učenec, draga učenka,

sva učenki 7. razreda in v letošnjem letu delava raziskovalno nalogo Moja bralna zgodba, zato te prosiva za pomoč. Pozorno preberi vprašanja in nanje odgovori.

Za sodelovanje se ti iskreno zahvaljujeva.

1. Spol (obkroži):

- a) Ženski b) Moški

2. Kateri razred obiskuješ (obkroži)?

- a) 6. b) 7. c) 8. d) 9.

3. Ali rad/-a bereš (obkroži)?

- a) Da b) Ne c) Odvisno, kaj berem

4. Kako pogosto bereš (Označi v vsaki vrstici. Možnih je več odgovorov.)?

	Pogosto	Redko	Nikoli
Pesmi			
Dramska besedila			
Pripovedna (prozna besedila)			
Strokovno literaturo (npr. enciklopedije ...)			
Revije za najstnike			
Časopise			
Knjige za domače branje			
Poljudnoznanstvene revije (npr. Nacional Geographic, History ...)			
Drugo (dopiši):			

5. Koliko časa na dan preživiš z digitalnimi napravami (televizija, računalnik, mobilni telefon ... Obkroži en odgovor.)?

- a) Nič b) Od pol do ene ure c) Do dve uri č) Do tri ure d) Več kot tri ure
e) Drugo (napiši): _____

6. V koliki meri meniš, da čas, ki ga preživiš z digitalnimi napravami, vpliva na tvoje branje (Obkroži en odgovor.)?

- a) Zelo (imam manj časa za branje)
- b) Malo (dovolj časa imam tudi za branje)
- c) Nič (branje mi pomeni več kot digitalne naprave)
- č) Drugo (napiši): _____

7. Koliko časa na dan posvetiš branju (Obkroži en odgovor.)?

- a) Nič b) Manj kot eno uro c) Ena uro č) Več kot eno uro
- e) Drugo (napiši): _____

8. Kaj bi te motiviralo, da bi več bral/-a (Obkroži en odgovor.)?

- a) Da bi mi brali starši. b) Da bi glasno brali pri pouku.
- c) Da bi v šoli imeli bralno uro.
- d) Drugo (napiši): _____

9. Kaj najpogosteje bereš med bralnim odmorom (Obkroži en odgovor.)?

- a) Svojo knjigo b) Učbenik c) Berilo č) Revije in časopis
- č) Knjige, ki so v učilnici d) Strip e) Drugo: _____

10. Med bralnim odmorom bi mi bilo najbolj všeč, da (Označi v vsaki vrstici.)?

	DA	NE
bi učitelj bi glasno bral knjigo po našem izboru.		
bi vsi brali isto knjigo.		
bi imeli v učilnici več mladinskih revij.		
bi imeli v učilnici več poljudnoznanstvenih revij.		
bi imeli v učilnici več enciklopedij.		
bi imeli v učilnici več časopisov.		
bi imeli v učilnici več stripov.		
drugo (dopiši)		

PRILOGA 2

Generirano besedilo na vprašanje branju, vrstah bralcev, motivaciji za branje (CopilotGPT-4, 19. januar 2024).

KAJ JE BRANJE?

Branje je pojem, ki opisuje dekodiranje zapisanih črk, ki jih pretvorimo v zvočne jezikovne znake. Kadar dovolj časa vadimo, branje postane avtomatiziran proces. [To pomeni, da besedilo vedno preberemo brez dodatnega miselnega napora](#)¹. Širši pojem je »bralna pismenost«. Bralno pismen bralec je sposoben brati tekoče in z razumevanjem ter zna fleksibilno uporabljati različne strategije in tehnike branja glede na vrsto besedila in cilj branja. Na koncu lahko informacije, ki jih je pridobil, tudi uporabi. [Bralna pismenost tako vključuje tri glavne sestavine: tehniko branja, razumevanje prebranega in fleksibilnost branja](#)¹.

Še posebej pomembna je veščina branja za učence – ti z branjem pridobivajo znanje iz učbenikov, knjig, preberejo navodila za reševanje nalog v delovnih zvezkih, na preizkusih znanja. [Ne le pri slovenščini, temveč pri vseh izobraževalnih predmetih](#)². [Branje spodbuja otrokov intelektualni, čustveni in jezikovni razvoj, hrani njegovo domišljijo, pripomore k razvoju empatije in širi njegov besedni zaklad, vse to ugodno vpliva na njegov celostni razvoj](#)³⁴

KAJ NAJPOGOSTEJE BEREMO?

Najpogosteje beremo novice, ki so objavljene v medijih, kot so časopisi, revije, spletne strani, televizija in radio. [Poleg tega so priljubljene tudi knjige, ki jih beremo za zabavo, kot so romani, kriminalke, zgodovinski romani, biografije, potopisi in drugo](#)¹².

ZAKAJ BRATI?

Branje ima številne prednosti. [Prvič, branje je odlična mentalna stimulacija, ki pomaga razgibati možgane](#)¹. [Drugič, branje vam omogoča pridobivanje novih znanj, ne glede na to, kaj berete](#)¹. [Tretjič, branje vam lahko pomaga premagovati stres](#)¹. [Četrtič, branje vam pomaga povečati vaš besedni zaklad, kar vam lahko pomaga na vseh področjih življenja](#)¹. [Poleg tega branje spodbuja otrokov intelektualni, čustveni in jezikovni razvoj, hrani njegovo domišljijo, pripomore k razvoju empatije in širi njegov besedni zaklad, vse to ugodno vpliva na njegov celostni razvoj](#)². [Branje je tudi zabavno in sproščujoče, saj vam omogoča, da se potopite v drug svet in pozabite na vsakodnevne skrbi](#)³.

RAZVOJ BRANJA

Branje ima številne prednosti. [Prvič, branje je odlična mentalna stimulacija, ki pomaga razgibati možgane](#)¹. [Drugič, branje vam omogoča pridobivanje novih znanj, ne glede](#)

[na to, kaj berete](#) ¹. [Tretjič, branje vam lahko pomaga premagovati stres](#) ¹. [Četrtoč, branje vam pomaga povečati vaš besedni zaklad, kar vam lahko pomaga na vseh področjih življenja](#) ¹. [Poleg tega branje spodbuja otrokov intelektualni, čustveni in jezikovni razvoj, hrani njegovo domišljijo, pripomore k razvoju empatije in širi njegov besedni zaklad, vse to ugodno vpliva na njegov celostni razvoj](#) ². [Branje je tudi zabavno in sproščujoče, saj vam omogoča, da se potopite v drug svet in pozabite na vsakodnevne skrbi](#) ³.

NAPIŠI O VRSTAH BRALCEV

Copilot

Seveda! Obstaja več vrst bralcev, vsak s svojimi edinstvenimi značilnostmi in preferencami. Tu so nekatere glavne kategorije:

1. **Strastni bralci:**

- Strastni bralci so tisti, ki knjige preprosto obožujejo. Radi se potopijo v različne svetove, raziskujejo nove ideje in se poglobijo v zgodbe. Za njih je branje način življenja.
- Strastni bralci berejo različne žanre, od klasike do znanstvene fantastike, in so vedno na lovu za naslednjo knjigo.

2. **Občasni bralci:**

- Občasni bralci berejo knjige, vendar ne tako pogosto kot strastni bralci. Morda preberejo nekaj knjig na leto ali pa se odločijo za branje ob posebnih priložnostih.
- Njihov odnos do branja je bolj sproščen, vendar še vedno cenijo moč besed in zgodb.

3. **Hitri bralci:**

- Hitri bralci so tisti, ki lahko preberejo knjigo v zelo kratkem času. Njihova sposobnost hitrega branja jim omogoča, da pokrijejo veliko gradiva v krajšem času.
- Včasih se osredotočijo na kvantiteto prebranih knjig, vendar ne smejo zanemariti kakovosti.

4. **Kritični bralci:**

- Kritični bralci so pozorni na podrobnosti. Analizirajo slog pisanja, razvoj likov, teme in sporočila v knjigah.
- Radi se poglobljajo v književnost in se udeležujejo literarnih razprav.

5. **Zvesti bralci določenih žanrov:**

- Nekateri bralci so zvesti določenim žanrom, na primer kriminalkam, ljubezenskim romanom, znanstveni fantastiki ali biografijam.
- Ti bralci se osredotočajo na svoje najljubše žanre in iščejo nove avtorje in naslove v teh okvirih.

6. **Bralci, ki berejo za učenje:**

- Nekateri ljudje berejo predvsem za pridobivanje znanja. To so lahko učbeniki, strokovne knjige, samopomoč ali znanstveni članki.
- Njihov cilj je pridobiti nove informacije in veščine.

7. **Bralci, ki berejo za sprostitiv:**

- Za nekatere je branje način, kako se sprostiti in pobegniti od vsakodnevnega stresa. Berejo lahko romane, revije ali celo stripovske knjige.
- Pomembno jim je, da se ob branju sprostijo in pozabijo na skrbi.

Vsak bralčev odnos do knjig je edinstven, in to je čudovito, saj knjige ponujajo raznolikost in možnost raziskovanja različnih svetov.